

Simeacongres 16 april 2010

Met geletterdheid aan de slag
in de taal/leesverbetertrajecten

Gea Spaans – Hanneke Wentink – Nanda van Oorschot – Nanouk Verbeek –
Martijn Vooren – Inge Mulder – Ilvi Blessenaar – Janny Haringcaspel –
Basilia Smit – Anmar Poort – Annemiek Siepman – Pauline Hermesen –
Hinke Mulder – Margreet Verboom – Marion Slot

www.poraad.nl

www.schoolaanzet.nl

Verbetertrajecten taal/lezen & rekenen SO

- Hoofddoel: verbeteren leerlingenresultaten basisvaardigheden
- Versterken opbrengstgericht werken
- Verbeterplan; expert; werkconferenties; handvatten/kwaliteitskaarten
- Aantallen (V)SO scholen clusters 2, 3 en 4 participeren:
 - 85 scholen 1^e tranche (2008-2011)
 - 40 scholen 2^e tranche (2009-2012)

www.poraad.nl

www.schoolaanzet.nl

Onderwijsverslag 2008/2009 OGW; Scores BAO op aspecten van opbrengstgericht werken

	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009
Systematisch volgen vorderingen	96	94	92	94	94
Samenhangend systeem	89	92	94	97	95
Nagaan effecten	59	63	59	69	66
Systematische evaluatie opbrengsten	55	59	55	65	67
Evaluatie onderwijsleerproces	55	54	56	76	74
Alle indicatoren voldoende	20	31	28	36	37

Bron: Inspectie van het Onderwijs, 2010

Cluster 2: Twee op de vijf scholen evalueert de kwaliteit van leren en onderwijzen en van de leerlingenzorg regelmatig. Slechts weinig scholen brengen de opbrengsten in kaart. Onderwijsverslag 2007-2008

www.poraad.nl

www.schoolaanzet.nl

Belang om mee te doen; reacties scholen

- Beter meetbaar maken van de leerlingenresultaten
- Realiseren van eenduidige ambities en doelstellingen binnen het taal/leesonderwijs
- Gericht werken aan achterblijvende resultaten
- Verbeteren kwaliteit instructie en verhogen leertijd
- Verder uitwerken leerlijnen en tussendoelen; gericht werken aan een domein

www.poraad.nl

www.schoolaanzet.nl

Uit schoolformats/verbeterplannen 2^e jaar:

- Prestaties van de leerlingen boven verwachting gestegen. Gebleken is dat veel kinderen de Bao doelen halen.
- Taal en Leesprestaties (leerrendementen) zijn opgenomen in de bovenschoolse prestatie-indicatoren.
- In het schooljaar 2008-2009 is gestart met het digitale LOVS en de alternatief leerlingrapporten!
- Leerkrachten krijgen via training inzicht in nieuwe methode en richten zich op de doelen uit het cluster-2 katern bij protocol L&D.

www.poraad.nl

www.schoolaanzet.nl

Kernthema's

- Beleid OGW – doelen/systematisch werken met toetsresultaten
- Domeinen: beginnende geletterdheid, aanvankelijk en voortgezet lezen, spelling, begrijpend lezen
- Aandachtspunten: inzet logopedist; interventieprogramma's, dyslexiebeleid

www.poraad.nl

www.schoolaanzet.nl

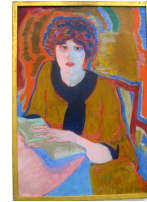
De kunst van het samenwerken

- **Taal-/leesbeleid = teamwork (ESM-katern H4):**
 - Samen een visie op leesonderwijs en omgaan met leesproblemen ontwikkelen (draagvlak);
 - Samen afspraken maken over hoe het leesonderwijs en leesbegeleiding wordt aangepakt op school (leesbeleid en ook dyslexiebeleid);
 - Samen deze afspraken ook vastleggen, wat o.a. evalueren van het beleid gemakkelijker maakt (leerlijnen en protocol op maat);
 - Samen bepalen hoe op basis van de leeropbrengsten het leesonderwijs nog effectiever te maken is (opbrengstgericht werken, datafeedback);
 - Samenwerking met specialisten binnen de school (logopedist, orthopedagoog, remedial teacher) vormgeven, zodat er afstemming plaatsvindt tussen het taal/leesonderwijs in de klas en de therapieën daarbuiten.

Beleid en opbrengstgericht werken

- **School:**
P.C.M. Bosschool Arnhem
- **Inhoud:**
Doelen stellen en ontwikkelingsperspectief bij taal en lezen

Systematisch werken met toetsresultaten
- **Presentatie:**
Martijn Vooren
Inge Mulder

Beginnende geletterdheid

- **School:**
Alexander Roozendaalschool
Amsterdam
- **Inhoud:**
Wat zijn de voorspellers voor het leren lezen bij onze doelgroep?

Hoe pak je dat aan in de groep?

Doorgaande lijn naar de volgende groep
- **Presentatie:**
Ilvi Blesenaar
Janny Haringcaspel

Rol van de logopedist bij taal en lezen

- **School:**
Tine Marcusschool Groningen
- **Inhoud:**
Veilig Leren Lezen, Taalverhaal, woordenschat: hoe werkt de logopedist met de materialen van de groep aan de logopedische doelen
- **Presentatie:**
Basilia Smit
Anmar Poort

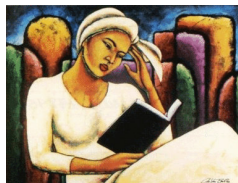

Leerlijn technisch lezen groep 1-8

- **School:**
Martinus van Beekschool
Nijmegen
- **Inhoud:**
De inhoud van de leerlijn

Relatie met streefdoelen, toetsen en groepsplannen

De manier waarop men 70% van de leertijd vult met taal, rekenen en lezen
- **Presentatie:**
Annemiek Siepman
Pauline Hermesen

Dyslexiebeleid

- **School:**
Tine Marcusschool Groningen
- **Inhoud:**
Casus: Wanneer doen we onderzoek?:
De eisen en criteria

Het onderzoek: Wat onderzoek je en adviseer je t.a.v. aanpak binnen en buiten de groep? (Aandacht voor compensatie en dispensatie)

Wat mag de leerkracht verwachten t.a.v. aanpak binnen de groep?

Beperkingen in de aanpak t.a.v. behandelingen en vergoedingen
- **Presentatie:**
Nanouk Verbeek

Begrijpend lezen: Nieuwsbegrip

- **Verzorgd door:**
CED-Groep
- **Inhoud:**
Doelen bij begrijpend lezen en koppeling (V)TL- woordenschat

Functionaliteit en actualiteit uitgewerkt binnen Nieuwsbegrip

Nieuwsbegrip en digibord

Ervaringen en resultaten
- **Presentatie:**
Marion Slot

Spelling in relatie tot lezen

- **School:**
De Skelp Drachten
- **Inhoud:**
Spelling in relatie tot de gehanteerde taal/ leesmethode

Wanneer begin je met spelling en hoe pak je het aan?

De resultaten

Wat doe je wanneer het niet lukt?
- **Presentatie:**
Hinke Mulder
Margreet Verboom

